

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoP/113/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512200005
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 03. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2512200005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Jozefa Mačeja v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú: P. D., nar. XX.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa rodičov: C. D., nar. XX.X.XXXX, bytom E. F. J. XXXX/X, H., zast. advokátkou JUDr. Danielou Suchánkovou, M. Waltariho 7, Piešťany a H. D., nar. X.XX.XXXX, bytom R. XXXX/X, T., zast. Mgr. Monikou Miklovičovou, advokátkou, E. Belluša 8, Piešťany, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, o odvolaní matky maloletej proti rozsudku Okresného súdu Piešťany zo dňa 23. októbra 2012, č.k. 12P/1/2012-146, taktó

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zveril mal. P. do osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov tak, že v párný týždeň bude maloletá v starostlivosti otca od nedele predchádzajúceho nepárneho týždňa od 19.00 hod. do štvrtka 19.00 hod. a v starostlivosti matky bude maloletá od štvrtka 19.00 hod. do nedele 19.00 hod., v nepárnom týždni bude maloletá v starostlivosti matky od nedele predchádzajúceho párneho týždňa od 19.00 hod. do štvrtka 19.00 hod. a v starostlivosti otca od štvrtka 19.00 hod. do nedele 19.00 hod. Otec je povinný v stanovenom čase maloletú prevziať v bydlisku matky a matka je povinná maloletú v stanovenom čase prevziať v bydlisku otca. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloletú do osobnej starostlivosti druhého rodiča s jej osobnými vecami a riadne ju pripraviť. Každý z rodičov je oprávnený maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Zároveň súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú vo výške 60 eur mesačne od 1.1.2012 do 24.6.2012 vždy do 15. dňa mesiaca vopred k rukám matky. Za uvedené obdobie určil zročné výživné v sume 198 eur, ktoré mu povolil splácať v mesačných splátkach po 40 eur, s účinnosťou od 25.6.2012 výživné rodičov neurčil. Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že matka maloletej sa domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletú do jej osobnej starostlivosti a otcovi určil povinnosť platiť výživné v sume 150 eur mesačne od 17.12.2011. Zároveň žiadala upraviť styk otca s maloletou každý víkend v nepárnom týždni od soboty 10.00 hod. do nedele 14.30 hod. dôvodu, že 17.12.2011 bola nútená opustiť spoločnú domácnosť po tom, čo ju manžel vyhodil. Uviedla, že od 9.1.2012 nastupuje maloletá do Základnej školy v Piešťanoch. Otec so zverením maloletej do starostlivosti matky nesúhlasil, žiadal, aby bola maloletá zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a aby počas nej nebolo rodičom určované výživné. Kolízny opatrovník odporučil pribrať do konania znalca, resp. pridržiať sa psychologickému správny, z ktorej vyplýva, že rodičia majú problém sa v súčasnosti dohodnúť, čo dieťa stresuje. Zo psychologického správny Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, vypracovanej Mgr. I. D. dňa 28.6.2012 súd zistil, že otec návrh na striedavú starostlivosť odôvodňoval tým, že po odchode manželky mu dcéra veľmi chýba a čas, ktorý v súčasnosti má vyhradený, je podľa neho

nedostačujúci i pre dieťa, ktoré je naňho zvyknuté, obaja sú na seba silne citovo naviazaní a chcel by, aby dcéra rozchodom rodičov netrpela, pričom je ochotný uvažovať aj o inej úprave styku. Matka zaujala voči striedavej starostlivosti odmietavý postoj, je si vedomá toho, že maloletej otec chýba, avšak, po odsťahovaní sa bola ochotná urobiť všetko pre to, aby bol kontakt maloletej s otcom čo najširší. Ako rodiča ho hodnotila kladne, vadilo jej iba to, že je miernejší pri vytváraní výchovných hraníc, čo maloletá zneužíva. Maloletá verbalizovala silnú vzťahovú a citovú väzbu, k obom rodičom ako aj potrebu byť s obidvoma v kontakte. V škole a u starej matky si už zvykla, má nových kamarátov, otec jej občas chýba, vtedy by rada išla k nemu. Najradšej by však bola, keby boli všetci spolu ako predtým. V závere psychologička uviedla, že maloletá spracováva rozchod rodičov ako proces separácie. Deklaruje túžbu byť s obidvoma rodičmi v spoločnej domácnosti, na oboch je silne citovo naviazaná. Obaja rodičia v minulosti participovali na výchove a starostlivosti a v súčasnosti sa snažia v tomto modeli pokračovať. Dohodli sa, že maloletá bude zverená matke a styk otca bude upravený každý párnym týždňom od štvrtka 18.30 hod. do nedele 19.00 hod. a každý nepárny týždeň v utorok a v stredu od 13.30 hod. do 18.00 hod. Otec maloletej poprel, že by sa dohodli na takejto úprave styku, tvrdil, že sa dohodli u psychologičky na striedavej starostlivosti rodičov vo forme dlhý týždeň a krátky týždeň a v súčasnosti podľa tohto modelu aj striedavá starostlivosť prebieha od 18.6.2012. Z doplnenia psychologičkej správy zo dňa 5.10.2012 súd zistil, že vo veku dieťaťa nad 6 rokov je možné uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti alebo zúčastňovaní sa oboch rodičov s dôrazom na udržiavanie vzťahu a angažovanosti oboch rodičov v každodennom živote dieťaťa. Jednou z dôležitých podmienok je úroveň rodičovského konfliktu, ktorý v prípade rodičov maloletej pretrváva. Prejavuje sa v deštruktívnej komunikácii, vzájomnom osočovaní a neschopnosti dohodnúť sa na zásadných veciach, týkajúcich sa potrieb dieťaťa. Ďalším predpokladom pre úspešné zvládanie striedavej starostlivosti je súhlas a dohoda medzi oboma rodičmi, pričom matka nesúhlasí. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 21.9.2012 uviedol, že vykonali pohovor s dieťaťom za účelom zistenia, ako v súčasnosti prebieha jej stretávanie s otcom. Maloletá potvrdila, že sa s ním stretáva tak, ako to bolo uvedené v jeho návrhu, krátky a dlhý týždeň, tento model jej vyhovuje, nechce sa stretávať inak, je jej dobre s oboma rodičmi. Z hodnotiacej správy Základnej školy E.F.Scherrera, Piešťany, ktorú maloletá navštevuje okrem iného sa uvádza, že matka sa o dcéru pravidelne stará, uhrádza v škole všetky poplatky, dohliada na domácu prípravu na vyučovanie. Zmena nastala v poslednej dobe, kedy dcéra chodí k otcovi, vtedy sa občas stáva, že nemá urobené všetky domáce úlohy, v kontakte s otcom bola triedna učiteľka v posledný júnový týždeň v septembri 2012, keď priviedol dcéru do školy. Voči starostlivosti o maloletú z hľadiska školy neboli žiadne výhrady, u maloletej nenastalo zhoršenie prospechu, stále patrí medzi najlepších žiakov v triede, čo sa týka učenia i správania. Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 36 ods. 1, § 24 ods. 2, 4, § 62 ods. 2, 6, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa článku 3 bod 1 Dohovoru o právach dieťaťa vyhlásených pod č. 104/1991 Zb. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že rodičia maloletej P. spolu nežijú, na starostlivosti o maloletú sa nedohodli, obaja rodičia sú spôsobilí maloletú vychovávať. Otec jednoznačne deklaroval snahu podieľať sa na výchove maloletej, s matkou komunikujú na úrovni vyžadujúcej si starostlivosť o dieťa. Pri starostlivosti o dieťa sa rodičia striedajú od posledného júnového týždňa roku 2012, takže od tohto termínu sa striedavá starostlivosť rodičov o maloletú prakticky realizuje a v súvislosti s ňou neboli zistené a preukázané relevantné dôvody, ktoré by v jej pokračovaní bránili. Rovnako bolo preukázané, že maloletej striedavá starostlivosť vyhovuje, zvykla si na ňu, chce tráviť čas s oboma rodičmi, k obidvom má vybudované silné citové väzby. Otec si chodieval maloletú vyzdvihnúť do miesta súčasného bydliska matky, rovnako ju matka po uplynutí stanovenej lehoty privezie. Pri odovzdávaní maloletej si podpisujú písomné potvrdenia. Keď je dcéra u otca, tento ju vozíva aj do školy a na tanečný krúžok. Súd prihliadol aj na vzdialenosť súčasných bydlísk matky a otca, keď otec býva v obci Banka, ktorá bezprostredne susedí s územím mesta Piešťany, teda z hľadiska vzdialenosti bydlísk rodičov táto netvorí problém pri striedavej osobnej starostlivosti. Otec naďalej býva v rodinnom dome, v ktorom maloletá od narodenia vyrastala, ide teda o prostredie, ktoré je maloletej dôverne známe a niet dôvody pochybovať o tom, že sa maloletá v tomto prostredí cíti dobre a prirodzene. Nebol preukázaný dôkaz o tom, že by otec nebol schopný poskytnúť dcéru potrebnú adekvátnu starostlivosť vrátane prípravy do školy či vedenia domácnosti. Matka namietala, že pri súčasnom striedaní v starostlivosti o maloletú nemá táto jeden domov a podľa nej ani pevný režim. V tejto súvislosti treba dodať, že domov má maloleté dieťa nielen tam, kde má bydlisko matka, o to viac, že maloletá od narodenia bývala v dome, kde naďalej býva otec a nie je zrejmé, prečo by mala maloletá za svoj domov považovať len prostredie, kde v súčasnosti žije matka. Súd s poukazom na zistené skutočnosti nedoplnil dokazovanie príbratím znalca, keďže v konaní bolo preukázané, že striedavá osobná starostlivosť o dieťa reálne prebieha viac ako tri mesiace a nebolo preukázané, že by na výchovu maloletej a jej záujmy mala negatívny vplyv. Súd preto pristúpil len k miernej modifikácii

prebiehajúceho modelu starostlivosti o maloletú, aby táto nemusela vo veľmi krátkych intervaloch v jednom týždni sa presúvať medzi domácnosťami rodičov a na druhej strane aby zase nebola celý týždeň bez druhého rodiča. Preto súd maloletú zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov majúúc za to, že takéto riešenie je v najlepšom záujme dieťaťa pri zistení, že obaja rodičia sú schopní poskytnúť maloletej adekvátnu starostlivosť a opateru, táto má k obom silný citový vzťah a je jej dobre s oboma rodičmi. Súd nezistil žiadne dôvody, ktoré by z hľadiska záujmu dieťaťa odôvodňovali nesúhlasné stanovisko matky so striedavou osobnou starostlivosťou vrátane matkou namietanou neschopnosťou komunikácie medzi rodičmi. Z výsluchu rodičov maloletej bolo zistené, že rodičia si maloletú riadne odovzdávajú, pri odovzdávaní si dokonca podpisujú písomné potvrdenia. Matka napríklad vedela o tom, že otec chcel zobrať maloletú cez leto na týždeň do Chorvátska, i to, že jej vybavoval cestovný pas. Samotná matka potvrdila, že posledné rodičovské združenie sa uskutočnilo 10.09.2012, otcovi o ňom povedala ona a na tom základe sa ho otec aj zúčastnil. Neschopnosť komunikácie rodičov sa tak potom javí iba vo forme tvrdenia matky. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že rodičia sú schopní kvalifikovanej komunikácie za účelom zabezpečenia, resp. pokrytia potrieb dieťaťa. V tejto súvislosti však súd zároveň dodal, že k eliminácii striedavej starostlivosti nemôže postačovať iba jednostranné, iracionálne či účelové odmietanie kvalifikovanej komunikácie jedného rodiča s druhým, nakoľko v takomto prípade by sa vo svojej podstate jednalo o zneužitie postavenia rodiča vychovávajúceho dieťa, resp. majúceho dieťa vo svojej starostlivosti. Súd určil otcovi za obdobie od 1.1.2012 do 24.6.2012 povinnosť platiť výživné v sume 60 eur mesačne. Obaja rodičia potvrdili, že otec platil matke 30 eur mesačne za obdobie od januára 2012 do mája 2012, zročné výživné tak predstavuje za uvedené obdobie sumu 198 eur. Pri rozhodovaní o výživnom za obdobie realizácie striedavej osobnej starostlivosti o maloletú súd prihliadol na zárobkové možnosti oboch rodičov a potreby dieťaťa a dospel k záveru, že tieto sú porovnateľné, preto od 25.6.2012, teda od dátumu, kedy prakticky prebieha striedavá starostlivosť o dieťa, výživné neurčil. Pri určovaní výživného súd vychádzal z priemerného čistého mesačného zárobku matky 383,85 eur a otca, ktorý bol od 1.2.2012 do 24.5.2012 zamestnaný v spoločnosti Kaufland so zárobkom 303,16 eur, od 5.4.2012 je práceneschopný, boli mu vyplatené nemocenské dávky od apríla 2012 do augusta 2012 v celkovej sume 2.748,20 eur, čo v priemere predstavuje 549,64 eur mesačne. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v zákonom určenej lehote podala odvolanie matka maloletej. Uviedla, že súd nesprávne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania, keď maloletú zveril do striedavej starostlivosti oboch rodičov. Otec uviedol, že podstúpi plánovanú hospitalizáciu za účelom operácie bedrového kĺbu, táto predstavuje vážny zásad do organizmu, vyžaduje si dlhodobú rekonvalescenciu. Sám otec bude po vykonanom zákroku odkázaný na pomoc druhých ľudí, nebude schopný vykonávať základnú starostlivosť o seba a nieto ešte o maloletú dcéru. Počas hospitalizácie a hlavne v čase rekonvalescencie otec nebude vedieť zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa. Podmienkou pre striedavú starostlivosť je aj schopnosť rodičov spolu komunikovať. V ich prípade nie sú schopní prekonať vzájomnú nevráživosť a sklamanie z neúspešného vzťahu a nevedia spoločne riešiť problémy týkajúce sa výchovy dieťaťa. Maloletá je vystavovaná neustálym zmenám a presunom, čo zjavne už negatívne ovplyvňuje jej psychický stav. Po jej návrate od otca pozoruje, že maloletá je uzavretá, nekomunikuje, trvá najmenej jeden deň, kým sa jej správanie normalizuje. Navrhla rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, maloletú P. zveriť do jej osobnej starostlivosti a otcovi určiť prispievať na jej výživu sumou 100 eur mesačne od 25.06.2012 a zároveň upraviť styk otca s maloletou.

Otec maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že prípadná operácia je záležitosť prechodného charakteru, ktorá nemôže byť prekážkou v striedavej starostlivosti o dieťa. Krátkodobá choroba alebo hospitalizácia môže brániť tak jednému, ako aj druhému z rodičov osobne sa fyzicky na krátky čas starať o dieťa, pričom rodičia počas tohto obdobia vedia zabezpečiť osobnú starostlivosť prostredníctvom iných osôb a to najmä svojich najbližších príbuzných. Matka rovnako zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, pokiaľ je v práci alebo chorá, alebo z iných dôvodov nemôže byť krátkodobu s dieťaťom prostredníctvom iných osôb a to svojej matky a sestry. S matkou dieťaťa už v minulosti sa vedeli dohodnúť na zmene zabehnutého a v súčasnosti dodržiavaného režimu, keď maloletá trávila čas počas letných prázdnin v trvaní jedného týždňa a ďalší týždeň s matkou tiež v trvaní jedného týždňa. Nemožnosť komunikácie je účelovým tvrdením matky, ktorého cieľom je zabrániť mu osobne sa starať o dieťa. Od 18.6.2012 sa o dcéru starajú formou striedavej starostlivosti v intervaloch dlhý týždeň, krátky týždeň. Tento model sa osvedčil, P. si naň zvykla, znáša ho veľmi dobre, rodičia ho dodržiavajú už

šesť mesiacov a pokračujú v ňom naďalej. Maloletá zmenila základnú školu, čo je podstatná zmena, ku ktorej by nemohlo dôjsť bez komunikácie a dohody rodičov. Odovzdávanie maloletej prebieha rovnako bezproblémovo, rešpektujú obaja rodičia úlohu toho druhého pri výchove a starostlivosti o ňu. Výsledky v škole sa nezmenili. Maloletá pokiaľ je uňho, v jeho starostlivosti, je kľudná, veselá, spokojná a šťastná. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení uviedol, že sa v plnom rozsahu vzhľadom k tomu, že bol vypracovaný psychologický posudok psychologičkou z ich úradu pridržiavajú vyjadrení psychologičky zo dňa 28.6. a 5.10.2012.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p., preskúmal napadnutý rozsudok v súlade s ustanovením § 212 ods. 2 O.s.p. bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletej nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veci verejne vyhlásil rozsudok.

Predmetom konania, vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 12P/1/2012 je určenie práv a povinností rodičov voči maloletej P. D., narodenej XX.X.XXXX. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým bola maloletá P. zverená do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvého stupňa o dôvodnosti zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, správne určil aj rozsah striedavej starostlivosti, pričom súd prvého stupňa svoje rozhodnutie riadne, zrozumiteľne odôvodnil, keď z odôvodnenia rozsudku vyplýva, ktoré skutočnosti považoval súd za preukázané, ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil, pričom dostatočným spôsobom sa vypořiadal so všetkými námietkami matky maloletej voči osobnej striedavej starostlivosti. Matka maloletej navyše v odvolacom konaní neuviedla žiadne nové a najmä podstatné skutočnosti, na ktoré by bolo potrebné prihliadnuť, a ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozsudku, pričom skutočnosť o plánovanej operácii bedrového kĺbu otca dieťaťa odvolací súd za takú nepovažoval.

Vzhľadom k všetkým vyššie uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil, keď mal za to, že striedavá starostlivosť rodičov o maloletú je v záujme maloletej.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., takže žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Senát krajského súdu uvedený rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.